

بررسی نگرش کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی سازی

کتابخانه‌های عمومی (مطالعه موردی شهرستان کرمان)

ابوالفضل اسدنی (نویسنده مسئول)

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران
Abolfazlasadnia@yahoo.com

مهدی بریاجی

کارشناس ارشد روان‌شناسی صنعتی و سازمانی دانشگاه شهید چمران
Mehdi_baryaji@yahoo.com

غلامرضا حیدری

استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی و
رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد و موزه دانشگاه شهید چمران
ghrhaidari@gmail.com
تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۳/۲۳؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۱۱/۰۲

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی نگرش کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان نسبت به خصوصی‌سازی انجام گرفته است.

روش: روش به کار رفته در این پژوهش پیمایشی- توصیفی است. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی پایان‌نامه‌ی خورشید (۱۳۷۷) استفاده شد. این پرسشنامه نظر کتابداران و کارکنان را در ۶ بُعد فردی، اقتصادی، فرصت پیشرفت عادلانه، امنیت شغلی، قوانین دولتی و از خود گذشتگی می‌سنجد. ضریب پایایی به‌دست آمده برای این پرسشنامه ۰/۹۳۴ است. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که کتابداران در بُعد فردی آگاهی و علاقه‌ای نسبت به خصوصی‌سازی ندارند. در بُعد اقتصادی، کتابداران معتقدند که خصوصی‌سازی سبب گسترش منافع اقتصادی سازمان و کشور می‌شود. در بُعد فرصت پیشرفت عادلانه، کتابداران اعتقاد ندارند که خصوصی‌سازی فرصت پیشرفت عادلانه را به همه می‌دهد. در بُعد امنیت شغلی، کتابداران اظهار داشتند که خصوصی‌سازی امنیت شغلی آنها را حفظ نمی‌کند. در بُعد قوانین دولتی، کتابداران موافق اصلاح قوانین دولتی جهت تسریع روند خصوصی‌سازی هستند؛ و در نهایت در بُعد از خود گذشتگی، کتابداران حاضر به قربانی کردن عقاید و افکار خود به منظور پیشرفت سازمان هستند.

ارزش/اصالت: پژوهش حاضر برای نخستین بار است که نظر کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی را نسبت به خصوصی‌سازی می‌سنجد و از این جنبه متفاوت می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: نگرش کتابداران، کتابخانه‌های عمومی، خصوصی‌سازی، شهرستان کرمان.

مقدمه

ظهور سازمان‌های اجتماعی و گسترش روزافزون آنها یکی از ویژگی‌های بارز تمدن بشری است. در دو دهه اخیر، سازمان‌ها به طور معنی‌داری تغییر یافته‌اند و به سازمان‌هایی با ویژگی‌های غیرمتمرکز و جهان‌شمول تبدیل گشته‌اند. در این گونه سازمان‌ها نیروی انسانی سرمایه اصلی سازمان محسوب می‌شود و سازمان‌ها در پی بهره‌گیری از قابلیت‌ها و مهارت‌های نیروی انسانی در جهت به حداکثر رساندن کارایی و بهره‌وری خود هستند (شریفی، سلیمی و احمدی، ۱۳۸۹).

یکی از موانع عمده تحقق اهداف سازمان، وجود تعارض در بین افراد است. تعارض به عنوان جزئی اجتناب‌ناپذیر و لاینفک از زندگی سازمانی قلمداد می‌شود که اغلب به علت ویژگی‌های سازمان پدید می‌آیند. (نکویی مقدم و بزنجانی، ۱۳۸۷). یکی از عوامل اثرگذار بر تعارض، نگرش کارکنان نسبت به ایجاد تغییر می‌باشد. در این راستا، سازمان کتابخانه‌های عمومی نیز به این دلیل که همه‌ی اقشار جامعه به آن مراجعه می‌کنند، دارای شرایط و ویژگی‌های محیطی خاصی هستند. کتابداران شاغل در کتابخانه‌های عمومی از نگرش‌های ذهنی متفاوتی برخوردار می‌باشند و ممکن است در برخورد با مراجعه‌کنندگان نگرش‌های گوناگونی را به کار ببرند که بعضاً با سرشت رشته‌ی کتابداری در تعارض باشد.

بر پایه‌ی اندیشه‌های بنیادی در پرورش و بالندگی سازمانی، برای آنکه یک دگرگونی با کامیابی همراه گردد باید کارکنان، فراگردها و ساختارهای موجود در سازمان، در کنار یکدیگر و همراه با هم دستخوش دگرگونی شوند. از آنجایی که نیروی انسانی مهم‌ترین سرمایه‌ی یک سازمان را تشکیل می‌دهد توجه به فرهنگ سازمانی اعضا و تفکر آنها نسبت به تغییری که خواستار اجرای آن هستیم در موفقیت یا شکست تغییر بسیار حائز اهمیت است. زیرا، هر گونه پافشاری روی دگرگونی، بی‌آنکه با پافشاری متناسب بر پایداری و ثبات همراه باشد، آشفستگی و ناسامانی و هرج و مرج پدید می‌آورد (طوسی، ۱۳۸۰).

کتابداران کتابخانه‌های عمومی به عنوان نیروهای انسانی تأثیرگذار در فرآیند رفتار اطلاعاتی جامعه محسوب می‌شوند و عملکرد شغلی‌شان تابع عوامل متعددی از جمله نگرش آنها نسبت به تغییرات می‌باشد. تغییر ایجاد فشار می‌کند، فشاری که اگر کارایی و رضایت

شغلی کارکنان را کاهش دهد می‌تواند نتیجه منفی داشته باشد و اگر به خلاقیت و نوآوری منجر شود می‌تواند نتیجه مثبت داشته باشد. تفاوت در پاسخ به تغییر در میان کارکنان با آماده کردن آنها برای برخورد با تغییر، به میزان زیادی تحت تأثیر قرار می‌گیرد (علیدوستی، ۱۳۸۰). مؤثرترین کارکنان در روند خصوصی‌سازی آنهایی خواهند بود که تغییر را به عنوان یک بخش از زندگی سازمانی و شغلی خویش پذیرفته و به بهبود مداوم آن به عنوان یک عنصر لازم و در عین حال مطلوب برای شغل خود ایمان داشته باشند.

از آنجایی که دوام برخی نگرش‌ها از برخی دیگر بیشتر است، برای مثال اعتقاد به کمک حداکثری به مراجعین کتابخانه ممکن است در طول زندگی شغلی کتابدار ثابت و حال آنکه ممکن است نگرش او نسبت به ارائه رایگان خدمات تغییر کند؛ و اصل ۴۴ قانون اساسی بر خصوصی‌سازی سازمان‌ها و نهادهای دولتی تأکید دارد و همچنین یکی از اولویت‌های پژوهشی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور پرداختن به ابعاد و مسائل خصوصی‌سازی در کتابخانه‌های عمومی است؛ در این پژوهش سعی می‌شود نگرش کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان نسبت به خصوصی‌سازی مورد بررسی قرار گیرد.

هدف پژوهش

نیروی انسانی مهم‌ترین عنصر برای پیشبرد اهداف یک سازمان می‌باشد؛ لذا بررسی نگرش کارکنان قبل از انجام تغییرات در یک سازمان می‌تواند در موفقیت تغییر تأثیرگذار باشد. هدف کلی پژوهش حاضر بررسی نگرش کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی نسبت به خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی در شهرستان کرمان است.

پرسش‌های اساسی

۱. میزان توانایی و علاقه‌ی فردی کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان برای مشارکت در امر خصوصی‌سازی به چه میزان است؟
۲. کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در مورد منافع اقتصادی که شخص، سازمان و کشور می‌توانند در صورت پیاده‌سازی خصوصی‌سازی کسب کنند چه نظری دارند؟

۳. کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در مورد فرصت پیشرفت عادلانه‌ای که افراد در صورت خصوصی‌سازی می‌توانند کسب کنند چه نظری دارند؟

۴. کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در مورد امنیت شغلی و میزان آسودگی خاطر نسبت به حفظ شغل در صورت خصوصی‌سازی چه نظری دارند؟

۵. کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در مورد نقشی که قوانین دولتی در پیشبرد یا ممانعت از خصوصی‌سازی می‌توانند داشته باشند چه نظری دارند؟

۶. فرهنگ از خود گذشتگی کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان در راستای پیاده‌سازی خصوصی‌سازی که میزان توانایی و تمایل افراد برای نادیده انگاشتن احساسات، عقاید و منافع شخصی در جهت پیشرفت سازمان و کشور را می‌سنجد به چه میزان است؟

۷. آیا میان نگرش کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان به امر خصوصی‌سازی و مدرک تحصیلی، سابقه‌ی خدمت، جنسیت و سن همبستگی معنی‌داری وجود دارد؟

۸. آیا میان نگرش کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان با مدارک تحصیلی، سابقه‌ی خدمت، جنسیت و سن متفاوت، تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر پیمایشی و از نوع توصیفی می‌باشد. از آنجایی که می‌بایست از نگرش‌سنجی استفاده می‌شد که ابتدا پایایی آن در پژوهش دیگری تأیید شده باشد و هم با بافت کتابخانه‌های عمومی و هم با نگرش‌ها و تفکرات موجود در جامعه‌ی ایرانی همخوانی داشته باشد؛ لذا از پرسشنامه‌ی نگرش‌سنج پایان‌نامه‌ی خورشید (۱۳۷۷) استفاده گردید و بر اساس

ویژگی‌ها و نیازهای پژوهش حاضر تغییراتی در آن داده شد. ضریب پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه شد که برابر با ۰/۹۳۴ بود که نشان‌دهنده‌ی پایایی بالای ابزار مورد استفاده است. جامعه‌ی پژوهش حاضر را کلیه‌ی کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان که ۸۰ نفر می‌باشند، تشکیل می‌دهند. به دلیل کم بودن جامعه‌ی پژوهش و اطمینان از نگرش به‌دست آمده در پژوهش حاضر نمونه‌گیری انجام نشده و از روش سرشماری استفاده گردید؛ پرسشنامه در میان تمامی افراد جامعه‌ی پژوهش توزیع و جمع‌آوری شد. با توجه به عدم همکاری بعضی از کتابداران و ناقص بودن تعدادی از پرسشنامه‌ها؛ تعداد پرسشنامه‌هایی که جمع‌آوری شد ۵۰ عدد (نرخ بازگشت ۶۲/۵ درصد) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح آمار توصیفی و استنباطی و با استفاده از نرم‌افزار اس پی اس انجام شد. آزمون‌های آماری مورد استفاده عبارت بودند از آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف^۱ برای بررسی توزیع داده‌ها، فراوانی و درصد فراوانی، آزمون همبستگی پیرسون و آزمون آنالیز واریانس بین موردی چند فاکتوری.

برای تجزیه و تحلیل پرسشنامه، سؤالات در قالب ۶ مقوله کلی دسته‌بندی گردید که این ۶ مقوله و تعریف آنها در زیر ارائه می‌گردد:

فردی: توانایی و علاقه کتابداران برای مشارکت در امر خصوصی‌سازی که شامل سؤالات (۲، ۳، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۲۰، ۲۷) می‌باشد.

اقتصادی: منافعی که شخص، سازمان و کشور می‌توانند در صورت پیاده‌سازی خصوصی‌سازی کسب کنند که شامل سؤالات (۵، ۷، ۱۰، ۲۲، ۲۴، ۲۶، ۲۸) می‌باشد.

فرصت پیشرفت فردی عادلانه: فرصت پیشرفت عادلانه‌ای که افراد در صورت خصوصی‌سازی می‌توانند کسب کنند که شامل سؤالات (۱، ۹، ۱۴، ۱۵، ۲۳، ۲۵) می‌باشد.

امنیت شغلی: میزان آسودگی خاطر نسبت به حفظ شغل در صورت خصوصی‌سازی که تنها شامل سؤال (۴) است.

قوانین دولتی: نقشی که قوانین دولتی در پیشبرد یا ممانعت از خصوصی‌سازی می‌توانند داشته باشند و شامل سؤالات (۶، ۸، ۱۸) می‌باشد.

1 Kolomogorov _ Smirnov Test

فرهنگ از خود گذشتگی: میزان توانایی و تمایل افراد برای نادیده انگاشتن احساسات، عقاید و منافع شخصی در جهت پیشرفت سازمان و کشور را می‌سنجد و شامل سؤالات (۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۱) می‌باشد.

یافته‌ها

توزیع داده‌ها

نتایج حاصل از بررسی نوع توزیع داده‌ها در جدول ۱ حاکی از آن است که توزیع داده‌های پژوهش نرمال بوده است، بنابراین در صورت نیاز می‌توان از آزمون‌های پارامتریک جهت آزمون و بررسی اهداف و سؤالات پژوهش استفاده کرد.

جدول ۱. نتایج حاصل از نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیرها	شاخص‌های آماری	آماره‌ی آزمون کولموگروف - اسمیرنوف	سطح معنی‌داری
فردی		۱/۲۸	۰/۰۰۴
اقتصادی		-۱/۷۶	۰/۰۰۷
فرصت پیشرفت فردی عادلانه		۱/۳۹	۰/۰۰۵
امنیت شغلی		۱/۵۹	۰/۰۰۱
قوانین دولتی		۱/۲۰	۰/۰۰۲
فرهنگ از خود گذشتگی		-۱/۸۰	۰/۰۱۶

اطلاعات جمعیت‌شناختی

از مجموع ۵۰ نفر کتابداری که پرسشنامه‌ی آنها قابل بررسی بود ۴۴ نفر زن (۸۸ درصد) و ۶ نفر مرد (۱۲ درصد) بودند از این تعداد ۲۸ نفر (۵۶ درصد) در رشته‌ی کتابداری و ۲۲ نفر (۴۴ درصد) در رشته‌ی غیر کتابداری تحصیل کرده بودند که این آمار همراه با سایر اطلاعات توصیفی دیگر به ترتیب در جداول ۲ و ۳ آورده شده است.

جدول ۲. اطلاعات مربوط به جنسیت و رشته‌ی تحصیلی جامعه‌ی آماری

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی	رشته تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۶	۱۲٪	کتابداری	۲۸	۵۶٪
زن	۴۴	۸۸٪	غیر کتابداری	۲۲	۴۴٪
کل	۵۰	۱۰۰٪	کل	۵۰	۱۰۰٪

جدول ۳. اطلاعات مربوط به سطح تحصیلات و سن جامعه‌ی آماری

سطح تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی	سن	فراوانی	درصد فراوانی
دیپلم	۴	۸٪	۲۰-۳۰ سال	۹	۱۸٪
فوق دیپلم	۱۰	۲۰٪	۳۱-۴۰ سال	۳۶	۷۲٪
لیسانس	۳۲	۶۴٪	۴۱-۵۰ سال	۴	۸٪
فوق لیسانس	۴	۸٪	۵۱-۶۰ سال	۱	۲٪
کل	۵۰	۱۰۰٪	کل	۵۰	۱۰۰٪

نحوه نگرش و پاسخ کتابداران به گویه‌های پرسشنامه

به منظور تجزیه و تحلیل نگرش کتابداران نسبت به خصوصی‌سازی هر بُعد از پرسشنامه جداگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

چنانچه اطلاعات جدول ۴ نشان می‌دهد، در رابطه با مشارکت در خصوصی‌سازی بیشترین فراوانی با ۲۷ نفر یا ۵۴ درصد به گزینه «نظری ندارم» اختصاص دارد، بعد از آن به ترتیب گزینه‌های «مخالف» ۳۴ درصد، «کاملاً مخالف» ۱۰ درصد، «موافق» ۲ درصد و «کاملاً موافق» بدون هیچ درصدی نشان‌دهنده‌ی میزان مشارکت کتابداران در خصوصی‌سازی را نشان می‌دهد. در خصوص مقوله‌ی ارزیابی موفقیت‌ها جهت تسریع خصوصی‌سازی بیشترین فراوانی با ۴۶ درصد و ۳۰ درصد مربوط به گزینه‌های «نظری ندارم» و «موافقم» بود. به دنبال آن سایر گزینه‌ها با فراوانی ۸ درصد قرار دارند. اطلاعات مربوط به گویه‌ی ایفای نقش رهبری در خصوصی‌سازی نشان می‌دهد که ۴۴ درصد از کتابداران نسبت به بر عهده گرفتن نقش رهبری در خصوصی‌سازی بی تفاوتند و نظری ندارند. به علاوه، ۲۴ درصد موافق و ۲۴ درصد مخالف، ۴ درصد کاملاً موافق و ۴ درصد کاملاً مخالف بر عهده گرفتن رهبری هستند.

جدول ۴. نظر کتابداران و کارکنان در بُعد فردی نسبت به خصوصی‌سازی

بُعد فردی	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
مشارکت	-	-	۱	٪۲	۲۷	٪۵۴	۱۷	٪۳۴	۵	٪۱۰
ارزیابی موفقیت‌ها	۴	٪۸	۱۵	٪۳۰	۲۳	٪۴۶	۴	٪۸	۴	٪۸
ایفای نقش رهبری	۲	٪۴	۱۲	٪۲۴	۲۲	٪۴۴	۱۲	٪۲۴	۲	٪۴
داشتن تخصص‌های لازم	۶	٪۱۲	۷	٪۱۴	۲۶	٪۵۲	۶	٪۱۲	۵	٪۱۰
قبول مسئولیت‌های پر مشغله	۵	٪۱۰	۸	٪۱۶	۱۶	٪۳۲	۱۵	٪۳۰	۶	٪۱۲
علاقه به خصوصی‌سازی	۱	٪۲	۱۴	٪۲۸	۲۱	٪۴۲	۱۰	٪۲۰	۴	٪۸
داشتن اعتماد به نفس	۱	٪۲	۱۵	٪۳۰	۱۰	٪۲۰	۲۰	٪۴۰	۴	٪۸

در خصوص اعتقاد به داشتن تخصص‌های لازم برای اجرای موفقیت‌آمیز خصوصی‌سازی جدول ۴ نشان می‌دهد به ترتیب «نظری ندارم» با ۵۲ درصد، «موافقم» ۱۴ درصد، «کاملاً موافق» و «مخالف» هر کدام با ۱۲ درصد و «کاملاً مخالف» با ۱۰ درصد قرار دارند. در رابطه با سؤال آمادگی جهت قبول مسئولیت‌های پر مشغله در صورت اجرای خصوصی‌سازی ۳۲ درصد بدون نظر، ۳۰ درصد مخالف، ۱۶ درصد موافق، ۱۲ درصد کاملاً مخالف و ۱۰ درصد کاملاً موافق هستند. در رابطه با سؤال علاقه به خصوصی‌سازی ۴۲ درصد بدون نظر، ۲۸ درصد موافق، ۲۰ درصد مخالف، ۸ درصد کاملاً مخالف و ۲ درصد کاملاً موافقند؛ و در نهایت در خصوص سؤال داشتن اعتماد به نفس جهت رهبری خصوصی‌سازی ۴۰ درصد مخالف، ۳۰ درصد موافق، ۲۰ درصد بدون نظر، ۸ درصد کاملاً مخالف و ۲ درصد کاملاً موافق هستند.

جدول ۵، نظر کتابداران و کارکنان را نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد اقتصادی نشان می‌دهد. اطلاعات حاکی از آن است که نظر کتابداران و کارکنان نسبت به رشد و توسعه اقتصادی کشور در صورت خصوصی‌سازی به ترتیب ۳۰ درصد برای «موافقم»، ۲۲ درصد به

طور مشترک برای «نظری ندارم» و «مخالفم»، ۱۴ درصد برای «کاملاً مخالفم» و ۱۲ درصد برای «کاملاً موافقم» می‌باشد. این میزان برای توسعه سازمانی از طریق خصوصی‌سازی، «نظری ندارم» ۳۴ درصد، «موافقم» ۲۶ درصد، «مخالفم» ۲۰ درصد، «کاملاً موافقم» ۱۲ درصد و «کاملاً مخالفم» ۸ درصد بود.

جدول ۵. نظر کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد اقتصادی

بُعد اقتصادی	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم	
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
رشد و توسعه اقتصادی کشور	۱۲٪	۶	۳۰٪	۱۵	۲۲٪	۱۱	۲۲٪	۱۱	۱۴٪	۷
توسعه سازمانی	۱۲٪	۶	۲۶٪	۱۳	۳۴٪	۱۷	۲۰٪	۱۰	۸٪	۴
واگذاری سهام	۳۲٪	۱۶	۲۰٪	۱۰	۳۲٪	۱۶	۱۰٪	۵	۶٪	۳
پویایی و تحرک سازمان	۳۲٪	۱۶	۴۲٪	۲۱	۱۴٪	۷	۸٪	۴	۴٪	۲
رقابت جهانی	۶٪	۳	۲۲٪	۱۱	۳۴٪	۱۷	۲۶٪	۱۳	۱۲٪	۶
فراهم کردن امکانات	۸٪	۴	۲۰٪	۱۰	۱۸٪	۹	۴۲٪	۲۱	۱۲٪	۶
توسعه همه جانبه	۱۲٪	۶	۲۰٪	۱۰	۴۶٪	۲۳	۱۰٪	۵	۱۲٪	۶

همچنین جدول ۵ نشان می‌دهد که نظر کتابداران در مورد اولویت واگذاری سهام به کارکنان، ۳۲ درصد به طور مشترک کاملاً موافق و بدون نظر، ۲۰ درصد موافق، ۱۰ درصد مخالف و ۶ درصد کاملاً مخالف بودند. در خصوص پویایی و تحرک سازمان در صورت خصوصی‌سازی ۴۲ درصد از کتابداران موافق، ۳۲ درصد کاملاً موافق، ۱۴ درصد بدون نظر، ۸ درصد مخالف و ۴ درصد کاملاً مخالف این امر هستند. در رابطه با سؤال قادر بودن به رقابت

جهانی در صورت خصوصی‌سازی، ۳۴ درصد «نظری ندارم»، ۲۶ درصد «مخالفم»، ۲۲ درصد «موافقم»، ۱۲ درصد «کاملاً مخالفم» و ۶ درصد «کاملاً موافقم» را انتخاب کردند. در مورد فراهم کردن امکانات برای کارکنان در صورت خصوصی‌سازی به ترتیب ۴۲ درصد مخالف، ۲۰ درصد موافق، ۱۸ درصد بدون نظر، ۱۲ درصد کاملاً مخالف، و ۸ درصد کاملاً موافق بودند. و در نهایت پاسخ کتابداران و کارکنان به سؤال توسعه‌ی همه جانبه جامعه در صورت تلاش فردی به ترتیب شامل ۴۶ درصد بدون نظر، ۲۰ درصد موافق، ۱۲ درصد به طور مشترک کاملاً موافق و کاملاً مخالف و ۱۰ درصد مخالف می‌باشد.

جدول ۶ نظر کارکنان را در رابطه با فرصت پیشرفت عادلانه‌ای که در صورت خصوصی‌سازی سازمان امکان کسب آن است را بیان می‌کند. همان‌گونه که این جدول نشان می‌دهد، ۳۰ درصد از کتابداران در رابطه با گویه‌ی دادن فرصت یکسان به همه برای مشارکت در خصوصی‌سازی گزینه «نظری ندارم» را انتخاب کرده‌اند، ۲۶ درصد «موافق»، ۲۴ درصد «مخالف»، ۱۸ درصد «کاملاً موافق» و ۲ درصد «کاملاً مخالف» را انتخاب نموده‌اند. همچنین ۴۰ درصد از کتابداران مخالفند که در صورت خصوصی‌سازی فرصت‌های ارتقاء برای همه به طور یکسان به وجود می‌آید؛ ۲۲ درصد با این گویه موافق، ۱۸ درصد بدون نظر، ۱۲ درصد کاملاً مخالف و ۸ درصد کاملاً موافق هستند. فراوانی پاسخ‌ها در رابطه با چالشی‌تر شدن مشاغل در صورت خصوصی‌سازی نشان می‌دهد بیشترین فراوانی با ۳۲ درصد مربوط به «مخالف»، ۳۰ درصد «موافق»، ۲۰ درصد «نظری ندارم»، ۱۰ درصد «کاملاً موافق» و ۸ درصد «کاملاً مخالف» است. بیشترین فراوانی پاسخ در رابطه با گویه‌ی دادن فرصت برابر از طرف دولت به همه اقشار جامعه برای خصوصی‌سازی مربوط به گزینه «موافق» با ۴۲ درصد است و بعد از آن «نظری ندارم» با ۲۸ درصد، «کاملاً موافق» با ۲۰ درصد، «مخالف» و «کاملاً مخالف» به ترتیب با ۶ درصد و ۴ درصد قرار دارند. در مورد گویه‌ی ارتقاء بر اساس ضوابط در صورت خصوصی شدن، کتابداران به طور مشترک ۳۰ درصد «کاملاً مخالف» و «مخالف»، ۲۶ درصد «نظری ندارم»، ۱۰ درصد «موافق» و تنها ۴ درصد «کاملاً موافق» را انتخاب کرده‌اند؛ و در نهایت در رابطه با افزایش استقلال عمل کارکنان در صورت خصوصی شدن ۵۰ درصد کتابداران گزینه‌ی «نظری ندارم»، ۲۸ درصد «موافق»، ۱۴ درصد «مخالف» و گزینه‌ی «کاملاً موافق» و «کاملاً مخالف» هر کدام ۴ درصد را انتخاب نموده‌اند.

جدول ۶. نظر کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد فرصت پیشرفت فردی عادلانه

بُعد فرصت پیشرفت فردی عادلانه	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
فراهم کردن فرصت یکسان	۹	٪۱۸	۱۳	٪۲۶	۱۵	٪۳۰	۱۲	٪۲۴	۱	٪۲
فراهم کردن فرصت ارتقاء برابر	۴	٪۸	۱۱	٪۲۲	۹	٪۱۸	۲۰	٪۴۰	۶	٪۱۲
چالشی‌تر و با اهمیت‌تر شدن مشاغل	۵	٪۱۰	۱۵	٪۳۰	۱۰	٪۲۰	۱۶	٪۳۲	۴	٪۸
فرصت برابر به همه اقشار جامعه	۱۰	٪۲۰	۲۱	٪۴۲	۱۴	٪۲۸	۳	٪۶	۲	٪۴
ارتقاء بر اساس شرایط و ضوابط	۲	٪۴	۵	٪۱۰	۱۳	٪۲۶	۱۵	٪۳۰	۱۵	٪۳۰
استقلال کارکنان	۲	٪۴	۱۴	٪۲۸	۲۵	٪۵۰	۷	٪۱۴	۲	٪۴

امنیت شغلی به دلیل اهمیت آن در یک بُعد قرار گرفت؛ جدول ۷ نظر کتابداران و کارکنان کتابخانه‌های عمومی شهرستان کرمان را نسبت به حفظ شغل و ثبات شغلی پس از خصوصی‌سازی نشان می‌دهد.

جدول ۷. نظر کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد امنیت شغلی

بُعد امنیت شغلی	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
امنیت شغلی	۱	٪۲	۲	٪۴	۳	٪۶	۲۳	٪۴۶	۲۱	٪۴۲

با توجه به داده‌های جدول فوق، ۴۶ درصد کتابداران مخالف این هستند که خصوصی‌سازی امنیت شغلی آنها را تضمین می‌کند و بعد از آن «کاملاً مخالف» با ۴۲ درصد، «نظری ندارم» با ۶ درصد، «موافق» با ۴ درصد و «کاملاً موافق» با ۲ درصد قرار دارند.

جدول ۸ نظر کتابداران و کارکنان را در رابطه با نقش قوانین دولتی در امر خصوصی‌سازی نشان می‌دهد. نظر کتابداران در رابطه با اینکه آیا کاهش قوانین دولتی مهم‌تر است یا خصوصی‌سازی نشان می‌دهد ۳۶ درصد موافق با کاهش قوانین دست و پا گیر پیش از خصوصی‌سازی هستند، دیگر یافته‌های مربوط به این گویه نشان داد ۲۸ درصد مخالف، ۲۴ درصد نظری ندارم، ۸ درصد کاملاً مخالف و ۴ درصد کاملاً با این امر که کاهش قوانین پیش از خصوصی‌سازی اهمیت دارد موافق هستند.

جدول ۸. نظر کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد قوانین دولتی

بُعد قوانین دولتی	کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم	
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
کاهش قوانین و مقررات	۴٪	۲	۱۸٪	۱۸	۳۶٪	۱۲	۲۴٪	۱۴	۲۸٪	۴
تغییر و اصلاح قوانین	۲۲٪	۱۱	۲۴٪	۲۴	۴۸٪	۹	۱۸٪	۴	۸٪	۲
محدودیت‌ها	۲۰٪	۱۰	۲۲٪	۲۲	۴۴٪	۱۱	۲۲٪	۵	۱۰٪	۲

در رابطه با گویه تغییر و اصلاح قوانین دولتی جهت تسریع خصوصی‌سازی جدول ۸ نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی پاسخ با ۴۸ درصد مربوط به «موافقم» است و بعد از آن ۲۲ درصد «کاملاً موافق»، ۱۸ درصد «نظری ندارم»، ۸ درصد «مخالفم» و ۴ درصد «کاملاً مخالفم» قرار دارند؛ و در نهایت در خصوص این سؤال که وجود محدودیت‌های قانونی نباید مانع برنامه‌های توسعه‌ای و خصوصی‌سازی شود، ۴۴ درصد گزینه «موافق»، ۲۲ درصد «نظری ندارم»، ۲۰ درصد «کاملاً موافق»، ۱۰ درصد «مخالف» و ۴ درصد «کاملاً مخالف» را انتخاب کرده‌اند.

جدول ۹ نظر کتابداران را در رابطه با میزان از خود گذشتگی آنها جهت توسعه سازمان نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول ۹ مشخص است، ۴۴ درصد از کتابداران در رابطه با قربانی کردن عقاید، باورها، احساسات و ارزش‌های خویش به منظور پیشرفت سازمان بدون نظرند؛ در این میان، ۳۰ درصد از کتابداران موافق، ۱۰ درصد کاملاً موافق، ۸ درصد مخالف و باز هم ۸ درصد کاملاً مخالف هستند. در خصوص جلوگیری از ورود احساسات و عواطف در روند واگذاری سازمان به بخش خصوصی ۴۴ درصد موافق، ۱۸ درصد مخالف، ۱۶ درصد کاملاً موافق، ۱۶ درصد بدون نظر و ۶ درصد کاملاً مخالفند.

جدول ۹. نظر کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی در بُعد فرهنگ از خود گذشتگی

کاملاً موافقم		موافقم		نظری ندارم		مخالفم		کاملاً مخالفم		بعدِ فرهنگ از خود گذشتگی	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۵	۱۰٪	۱۵	۳۰٪	۲۲	۴۴٪	۴	۸٪	۴	۸٪		عدم قربانی کردن عقاید
۸	۱۶٪	۲۲	۴۴٪	۸	۱۶٪	۹	۱۸٪	۳	۶٪		عدم تأثیر عواطف و احساسات
۶	۱۲٪	۲۲	۴۴٪	۱۷	۳۴٪	۳	۶٪	۲	۴٪		عدم فدا کردن فرهنگ انقلابی
۲۳	۴۶٪	۲۲	۴۴٪	۲	۴٪	۱	۲٪	۲	۴٪	عدم گروه‌گرایی، سازمان‌گرایی و رقیب‌بازی	

با توجه به جدول فوق، ۴۴ درصد کتابداران با این امر موافقت می‌کنند که فرهنگ انقلابی افراد و سازمان نباید فدای تحقق اهداف خصوصی‌سازی شود؛ در همین مورد، ۳۴ درصد بدون نظر، ۱۲ درصد کاملاً موافق، ۶ درصد مخالف و ۴ درصد کاملاً مخالف هستند. و در نهایت ۴۶ درصد از کتابداران بر این باورند که گروه‌گرایی، سازمان‌گرایی و رقیب‌بازی نباید مانع تحقق اهداف بلندمدت توسعه کشور شود؛ در همین مورد، ۴۴ درصد موافق، ۴ درصد بدون نظر، ۴ درصد کاملاً مخالف و ۲ درصد مخالف هستند.

برای تعیین این که میان نگرش کتابداران به امر خصوصی‌سازی و مدرک تحصیلی، سابقه خدمت، جنسیت و سن آنها همبستگی معنی‌داری وجود دارد از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۱۰. نتایج آزمون همبستگی

نگرش	سن	جنسیت	سابقه	مدرک	
۰/۰۹	۰/۲۳	۰/۱۹	۰/۲۵*	-	مدرک
۰/۱۷	۰/۵۲**	۰/۰۶	-	-	سابقه
۰/۱۴	۰/۰۶	-	-	-	جنسیت
۰/۰۱	-	-	-	-	سن
-	-	-	-	-	نگرش

* $p < 0.05$ ** $p < 0.01$

همان‌گونه که جدول ۱۰ نشان می‌دهد، میان نگرش کتابداران و متغیرهای مدرک تحصیلی، سابقه خدمت، جنسیت و سن همبستگی معنی‌داری وجود ندارد و تنها میان سابقه خدمت، سن، مدرک تحصیلی و سابقه خدمت همبستگی وجود دارد.

برای تعیین این که آیا میان نگرش کتابداران به امر خصوصی‌سازی با مدرک تحصیلی، سابقه خدمت، جنسیت و سن متفاوت، تفاوت معنی‌داری وجود دارد از آزمون تحلیل واریانس بین موردی فاکتوریال استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱۱ آمده است. همان‌گونه که مشخص است، میان نگرش کتابداران به امر خصوصی‌سازی با مدرک تحصیلی، سابقه خدمت، جنسیت و سن متفاوت، تفاوت معنی‌داری وجود ندارد و این امر نشان از این دارد که هیچ‌یک از این عوامل بر روی نگرش کتابداران نسبت به امر خصوصی‌سازی تأثیر ندارند.

جدول ۱۱. نتایج آزمون آنالیز واریانس بین موردی چند فاکتوری

P	F	میانگین محذورات	درجه آزادی	مجموع محذورات	
۰/۷۲۲	۰/۴۴۵	۱۵۱/۷۹۹	۳	۴۵۵/۳۹۷	مدرک
۰/۷۴۱	۰/۳۰۳	۱۰۳/۲۱۶	۲	۲۰۶/۴۳۳	سابقه
۰/۳۵۳	۰/۸۸۷	۳۰۲/۵۴۵	۱	۳۰۲/۵۴۵	جنسیت
۰/۵۵۸	۰/۵۹۴	۲۰۲/۵۶۱	۲	۴۰۵/۱۲۳	سن

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که کتابداران در بُعد فردی چندان آگاهی و علاقه‌ای نسبت به خصوصی‌سازی ندارند؛ چنانچه نتایج مربوط به این بُعد نشان می‌دهد بیشترین فراوانی پاسخ مربوط به گزینه‌ی «نظری ندارم» است؛ تنها در پاسخ به گویه‌ی داشتن اعتماد به نفس جهت رهبری خصوصی‌سازی بالاترین درصد پاسخ مربوط به گزینه‌ی «مخالفم» است که این امر نشان‌دهنده‌ی عدم علاقه و بی‌تفاوتی کتابداران به خصوصی‌سازی و مسائل آن است. یافته‌های حاضر با نتایج دانشور (۱۳۹۰) همخوانی ندارد. وی در پایان‌نامه خود امکان‌سنجی خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی از دیدگاه مدیران، کارکنان و مراجعان را مورد مطالعه قرار داد. نتایج او نشان داد که در صورتی که بسترهای لازم برای این امر فراهم شود کتابداران نسبت به خصوصی‌سازی علاقه‌مندند و با آن موافقت. یافته‌های پژوهش حاضر در بُعد اقتصادی نشان داد کتابداران با این امر نسبتاً موافق هستند که خصوصی‌سازی سبب توسعه اقتصادی فردی، سازمانی و کشور خواهد شد. کتابداران بر این باورند که در صورت خصوصی‌سازی در دیگر سازمان‌ها، کتابخانه‌های عمومی قادر به فراهم کردن امکانات بیشتر و قابل رقابت با بخش خصوصی نیستند که این امر نشان می‌دهد آنها معتقدند بخش خصوصی قادر به فراهم کردن امکانات بیشتری است.

نتایجی که در بُعد اقتصادی به دست آمد با یافته‌های مارتین^۱ (۲۰۰۰) همخوانی دارد. وی در پژوهشی تأثیر برون‌سپاری و خصوصی‌سازی بر خدمات کتابخانه‌ای و مدیریت طرح‌های ابتکاری برون‌سپاری و خصوصی‌سازی کتابخانه‌های هاوایی و کالیفرنیا را از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۰ مورد بررسی قرار داد. یافته‌های وی نشان داد که خصوصی‌سازی هیچ‌گونه اثر منفی بر روی خدمات کتابخانه و مدیریت آن نمی‌گذارد. همچنین نتایج نشان داد که خصوصی‌سازی یک ابزار مدیریتی مؤثر است و هنگامی که به دقت پیاده‌سازی شود باعث ارتقای خدمات کتابخانه، بهبود مدیریت کتابخانه و توسعه‌ی اقتصادی کتابخانه می‌شود.

نتایج بررسی حاضر در بُعد فرصت پیشرفت عادلانه نشان داد که کتابداران با این امر مخالفند که خصوصی‌سازی فرصت‌های ارتقای برابر برای همه ایجاد می‌کند. آنها همچنین با

1. Martin

چالشی‌تر شدن مشاغل برای کارکنان در صورت خصوصی‌سازی و اینکه خصوصی‌سازی باعث می‌شود تصمیم‌گیری برای ترفیع بر اساس ضوابط و مقررات شود مخالفند. در این بُعد کتابداران تنها با این امر موافق بودند که در امر خصوصی‌سازی باید به همه‌ی اقشار جامعه از جمله قشر متوسط و پایین فرصت یکسان داده شود. دیگر یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد کتابداران با این امر که خصوصی‌سازی امنیت شغلی آنها را حفظ می‌کند کاملاً مخالفند. این امر ناشی از نگرانی‌های آنها برای حفظ شغل خود می‌باشد. یافته‌های این بخش از پژوهش با نتایجی که دانشور (۱۳۹۰) در مورد امنیت شغلی به آن رسید همخوانی دارد. نتایج او نشان داد که کتابداران نسبت به امنیت شغلی خود پس از خصوصی‌سازی نگرانند و تنها در صورتی با واگذاری کتابخانه‌های عمومی به بخش خصوصی موافقت می‌کنند که امنیت شغلی آنها تأمین شود.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد در زمینه‌ی قوانین دولتی بیشتر کتابداران با این امر موافقت می‌کنند که برای تسریع روند خصوصی‌سازی بسیاری از قوانین دولتی از جمله قانون کار، مالیات و تجارت باید اصلاح شود و کاهش قوانین و اصلاح آنها بیش از واگذاری بخش‌های دولتی به بخش خصوصی اهمیت دارد؛ آنها همچنین با این امر موافقت می‌کنند که محدودیت‌های قانونی نباید مانع اجرای خصوصی‌سازی در کشور شود. دانشور (۱۳۹۰) نیز به یافته‌های مشابهی با نتایج حاضر در بُعد قوانین دولتی دست یافت. نتایج دانشور نشان داد که دولت از طریق کاهش قوانین دولتی و اعطای تسهیلات مالیاتی می‌تواند کتابخانه‌های عمومی را بخش جذابی برای سرمایه‌گذاری نماید. در ادامه، یافته‌های او نشان داد که کتابداران حمایت از بخش خصوصی را یکی از شروط لازم برای موفقیت واگذاری کتابخانه‌های عمومی به بخش خصوصی می‌دانند.

در نهایت یافته‌های بُعد فرهنگ از خود گذشتگی نشان می‌دهد، در اکثر گویه‌ها کتابداران با این امر موافقت می‌کنند که عواطف و احساسات شخصی، گروه‌گرایی، سازمان‌گرایی و رفیق‌بازی نباید مانع خصوصی‌سازی شود؛ همچنین بیشتر آنها موافقت می‌کنند که فرهنگ انقلابی افراد و سازمان نباید فدای تحقق اهداف خصوصی‌سازی و اقتصادی سازمان‌های دولتی شود.

آزمون همبستگی اجرا شده در این پژوهش نیز نشان داد که میان نگرش کتابداران و متغیرهای مدرک تحصیلی، سابقه‌ی خدمت، جنسیت و سن همبستگی معنی‌داری وجود ندارد و

تنها میان سابقه‌ی خدمت و سن؛ و مدرک تحصیلی و سابقه‌ی خدمت همبستگی وجود دارد. آزمون آنالیز واریانس نیز نشان داد میان نگرش کتابداران به امر خصوصی‌سازی با مدرک تحصیلی، سابقه‌ی خدمت، جنسیت و سن متفاوت، تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. نتایج دو آزمون مذکور نشان می‌دهد که نگرش و دیدگاه کتابداران تحت تأثیر هیچ‌یک از عوامل مذکور نمی‌باشد و عوامل دیگری همچون امنیت شغلی، آگاهی از مفهوم خصوصی‌سازی و... در شکل‌گیری نگرش کتابداران اثرگذار است.

با توجه به آنچه که بیان شد چنین به نظر می‌رسد که کتابداران نسبت به خصوصی‌سازی علاقه‌ای ندارند و چندان به آن توجه نمی‌کنند. این امر می‌تواند ناشی از آن باشد که خصوصی‌سازی هنوز در میان کتابداران مفهومی ناآشناست؛ به این دلیل که تاکنون تلاشی در راستای آشنا کردن کتابداران کتابخانه‌های عمومی با مفاهیم خصوصی‌سازی صورت نگرفته است. اما در مجموع کتابداران کتابخانه‌های عمومی در راستای اجرای خصوصی‌سازی حاضر به از خود گذشتگی و ایثار می‌باشند. در ادامه چنین می‌توان گفت که کتابداران با پدیده خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی موافقند و کتابخانه‌های عمومی را دارای پتانسیل لازم برای واگذاری به بخش خصوصی می‌دانند. این نگرش که کتابداران، کتابخانه‌های عمومی را دارای پتانسیل لازم برای واگذاری به بخش خصوصی می‌دانند با یافته‌های اسدینا و جلیل‌پور (۱۳۹۱) همخوانی دارد. آنها امکان‌سنجی خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی را با استفاده از تحلیل سوات^۱ مورد بررسی قرار دادند. آنها در این بررسی به منظور شناخت موقعیت کتابخانه‌های عمومی، سازمان کتابخانه‌های عمومی را از چهار جنبه نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید مورد مطالعه قرار دادند تا در مواجهه با پدیده خصوصی‌سازی کمترین آسیب و یا تزلزل را شاهد باشند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که کتابخانه‌های عمومی در حال حاضر از لحاظ نقاط درونی (قوت و ضعف) و بیرونی (فرصت و تهدید) دارای وضعیت مطلوبی هستند و در صورت خصوصی‌سازی قادر به حفظ و جذب کاربران و تطابق با وضعیت جدید با حداقل آسیب هستند و از پتانسیل لازم برای خصوصی‌سازی برخوردارند.

در آخر با اشاره به این گفته‌ی خورشید (۱۳۷۷) که بیان می‌کند «در صورتی که

1. SWOT

خصوصی‌سازی همراه با آگاه کردن کارکنان با مفاهیم و ملزومات خصوصی‌سازی باشد می‌توان انتظار نتایج بهتری را داشت»، می‌توان چنین گفت که با توجه به اینکه در پژوهش حاضر بیشترین مقیاس پاسخ را گزینه‌های «نظری ندارم» و «مخالف» به خود اختصاص داده‌اند به کار بیشتری برای آشنا کردن کتابداران با مفاهیم خصوصی‌سازی نیاز است.

پیشنهادهای

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر که نشان داد کتابداران چندان با مفاهیم خصوصی‌سازی آشنایی ندارند پیشنهاد می‌شود که نهاد کتابخانه‌های عمومی در صورتی که قصد خصوصی‌سازی و واگذاری کتابخانه‌های عمومی را به بخش خصوصی دارد، ابتدا کتابداران را با مفاهیم و معانی خصوصی‌سازی آشنا کند تا کتابداران با آگاهی با این پدیده برخورد کنند که این امر می‌تواند به وسیله چاپ بروشور یا برگزاری کارگاه آموزشی انجام شود. از آن جایی که اکثر افراد در برخورد با پدیده‌های ناآشنا ابتدا چالش‌ها و مضرات احتمالی آن را می‌بینند، توصیه می‌گردد با برگزاری کارگاه آموزشی یا چاپ بروشور سعی شود کتابداران را با فواید و سودمندی‌های خصوصی‌سازی آشنا کنند تا از شدت نگرانی و ترس آنها کاسته شود. در نهایت، پیشنهاد می‌گردد تا پژوهش‌هایی مانند پژوهش حاضر در دیگر شهرها و مراکز استان‌ها نیز انجام گیرد و با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود.

منابع

- اسدنیاء، ابوالفضل و جلیل‌پور، پیمان (۱۳۹۱). امکان‌سنجی خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی با استفاده از تحلیل SOWT. *فصلنامه تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*. ۱۹ (۲)، ۲۱۳-۲۳۳.
- خورشید، صدیقه (۱۳۷۷). *بررسی اثرات خصوصی‌سازی بر روی الگوهای رفتاری کارکنان وزارت جهاد سازندگی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، تهران.
- دانشور، فاطمه (۱۳۹۰). *امکان‌سنجی خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی از نقطه نظر کارکنان و استفاده‌کنندگان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء (س)، تهران.
- شریفی، سمانه؛ سلیمی، قربانعلی و احمدی، سید احمد (۱۳۸۹). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با تعهد سازمانی در مدیران و معلمان مدارس ابتدایی، راهنمایی و متوسطه شهرستان خوانسار. *فصلنامه رهیافت‌نودر مدیریت آموزشی*، ۱ (۴)، ۸۱-۱۰۶.

- طوسی، محمدعلی (۱۳۸۰). *بالندگی سازمانی*. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- علیدوستی، سیروس (۱۳۸۰). *اشتراک منابع و همکاری بین کتابخانه‌ها*. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- نکویی مقدم، محمود و پیرمرادی بزنجانی، نرگس (۱۳۸۷). بررسی بین ویژگی‌های شخصیتی کارکنان و تعارض سازمان (بین فردی) در سازمان‌های دولتی. *نشریه مدیریت دولتی*، ۹ (۹)، ۱۰۵-۱۲۲.

Reference

- Martin, S. T. (2000). *The Impact Of Outsourcing And Privatization On Library Services And Management*. Ph. D. Dissertation, Texas Woman's University, Texas, Usa.

به این مقاله این‌گونه استناد کنید:

- اسدینیا، ابوالفضل؛ بریاجی، مهدی و حیدری، غلامرضا (۱۳۹۲). بررسی نگرش کتابداران و کارکنان نسبت به خصوصی‌سازی کتابخانه‌های عمومی (مطالعه موردی شهرستان کرمان). *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۱۹ (۴)، ۵۴۹-۵۶۷.